

THE ULTIMATE TEST

Historically, our nation's most transformative moments came as a result of persecution. In this foundational discourse, the Rebbe explains how today's freedoms set the stage for Judaism's most consequential test.

JEWISH INSIGHTS

A TASTE OF THE REBBE'S TEACHINGS

GIMMEL TAMMUZ

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

The Shluchim Office

Director | Rabbi Gedalya Shemtov Development | Rabbi Mendy Shemtov

Editors

Rabbi Avraham Greenberg Rabbi Zusha Greenberg

English

Translation and editing | Rabbi Mendel Super Proofreading | Rabbi Mendel Levertov

Hebrew

Linguistic editing | Rabbi Zushe Greisman Proofreading | Rabbi Menachem Wilhelm

Spanish

Translation and editing | Rabbi Rafi Tawill

French

Translation and editing | Rabbi Yahir Elbaz Proofreading | S. Elbaz

Portuguese

Translation | Mr. Yitzchak Dayan Editing | Rabbi Yeshaya Dayan Layout Design | Mike Katan

Layout design

Yossi Biton

Website

Yuval Katz and Yisrael Visotzsky

Administration

Mendel Greenberg

Advisory Committee

Rabbi Asher Deren - Cape Town, South Africa Rabbi Mendy Gerlitzsky - Tel Aviv, Israel Rabbi Levi Greenberg - El Paso, Texas Rabbi Dovid Goldberg - São Paulo, Brazil Rabbi Levi Shaikevitz - Kfar Chabad, Israel Rabbi Mendy Greenberg - Twinsburg, Ohio Rabbi Shmuel Freedman - Bahia Blanca,

Argentina Rabbi Yosef Yitzchak Blau - Moshav Kineret, Israel Rabbi Chaim Drukman - Lucerne,

Switzerland

ര

Published and Copyright 2023 by Shluchim Office International 816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213 718.221.0500

5783 - 2023

A. The Leader's Role

Source 1 Exodus 27:20-21

And you should command the children of Israel, and they should take to you pure olive oil, crushed for the lamp, to kindle the lamps continually. In the Tent of Meeting, outside the dividing curtain that is in front of the ark of the covenant, Aaron and his sons should set it up before G-d from evening to morning. It should be an everlasting statute throughout their generations, from the children of Israel.

וְאַתָּה הְצַנֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִקְחוּ אֵלֶיךְ שֶׁמֶן זִיִת זְךְ כָּתִית לַמָּאוֹר, לְהַצְּלֹת נֵּר תָּמִיד. בְּאֹהֶל מוֹעֵד, מְחוּץ לַבְּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל הָעֵדָת, יַצְרֹךְ אֹתוֹ אַהֶרֹן וּכָנִיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי הֹ', חֻקַּת עוֹלֶם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

>> The Rebbe

The Questions On The Verse

A number of points are discussed regarding the precise wording of these verses.

(a) The Torah generally introduces its commandments with the expression, "command the children of Israel," or a similar phrase. The verse in question, by contrast, states, "And you should command the children of Israel."

This question is about more than a choice of wording; it affects the meaning as well. "And you should command" implies that Moses is the one issuing the command. But Moses was merely an agent to transmit G-d's commandments to the Jewish people. Why then does the verse say, "and you should command"?

וידועים הדיוקים בזה¹:

א. דבכל הציווים שבתורה נאמר צו את בני ישראל וכיוצא בזה, וכאן נאמר ואתה וכיוצא בזה, וכאן נאמר ואתה תצוה את בני ישראל. ולהוסיף, דהדיוק מה שכתוב ואתה תצוה הוא לא רק בהלשון אלא גם בהתוכן, דלשון ואתה תצוה משמע שמשה הוא הַמְצַנֶּה, וצריך להבין, הרי משה הוא השליח למסור לישראל את ציווי הקב"ה, ולמה נאמר ואתה תצוה?

(b) The phrase "oil, crushed for the lamp" also requires explanation. It would appear more appropriate for the verse to read "oil, crushed to illuminate."

ב. גם צריך להבין מה שכתוב שמן גו' כתית למאור, דלכאורה הוה ליה למימר {=היה צריך לומר} שמן גו' להאיר.

Moses' Role

The Rebbe Rayatz explains in his renowned discourse, titled *Vekibel HaYehudim* 5687, that the Hebrew for command, "tzivui," is related to the word *tzavta*, which means "connection" or "bond." Thus, the verse "And you should command the children of Israel" carries with it the implication that Moses binds and connects the Jewish people to G-d.

ומבאר כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר במאמרו הידוע דיבור המתחיל וקבל היהודים² שנאמר בפורים קטן תרפ"ז³, דציווי - תצוה -הוא צוותא וחיבור⁴. וזהו ואתה תצוה את בני ישראל, שמשה הוא מקשר ומחבר את בני ישראל עם אור אין סוף ⁵.

B. The Shepherd of Faith

>> The Rebbe

Moses Nurtures the Faith of the Jewish People and Helps Them Internalize it

To explain the above point, the Rebbe Rayatz quotes the Sages' description of Moses as "Raya Mehemna".

There are two ways to render this term: (a) "the faithful shepherd," and (b) "a shepherd of faith," meaning that he sustains and nurtures the faith of the Jewish people.

The Jewish people have inherent resources of faith, for the Jews are "believers, descendants of believers." However, it is possible for this belief to be a detached concept, without being internalized in the person's conscious thought processes.

ולבאר זה, מקדים בהמאמר⁶
שמשה רבינו נקרא רעיא מהימנא

{= רועה נאמן}, דשני פירושים
בזה. שהוא רועה נאמן של ישראל,
ושהוא זן ומפרנס את ישראל
בענין האמונה. דהאמונה שישנה
בישראל מצד עצמם, שישראל
הם מאמינים בני מאמינים⁷,
הם מאמינים בני מאמינים⁷,
אפשר שתהיה בבחינת מקיף, וזה
שמשה רועה ומפרנס את ישראל
בענין האמונה הוא שהאמונה
בענין האמונה הוא שהאמונה

The Righteous Thief

Source 2 Vekibel HaYehudim 5687, ch. 10

Faith transcends our ordinary conscious processes and is often not integrated within them. An illustration of this concept can be found in the Sages' teaching: "a thief calls out to G-d before breaking into a house." This thief believes in G-d; he believes that G-d nourishes and sustains all of His creatures, "providing bread for all flesh," overseeing the fortunes of each and every creature individually. And it is because of this faith that He asks G-d to help him and grant him success, so that he too will have "bread to eat and clothing to wear."

אמנם כללות ענין האמונה הוא בבחינת מקיף. דהנה אמרו רז"ל גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא, והיינו שמאמין באלקות שהוא יתברך זן ומפרנס את כל בחואיו, ונותן לחם לכל בשר, ומשגיח על כל אחד ואחד בפרט, ומצד אמונתו זאת הוא מבקש עזר מה' יתברך שיצליח לו שגם הוא יהיה לו לחם לאכול ובגד ללבוש.

In what, however, does he ask for success? In stealing, and in not being caught in the act! This is an extreme paradox: asking G-d for help while flagrantly defying His will.

This inconsistency is possible because this person's faith is far removed from their ordinary conscious processes, and is not internalized within them. If the faith would be integrated within the person, they would find it impossible to defy G-d's will. This paradoxical situation can exist only because faith stands beyond our ordinary conscious processes.

אכל מה תהיה הצלחתו? שיצליח בגניבתו ושלא יהיה נתפס על הגניבה... שזהו דבר והיפוכו! מבקש עזר מה' יתברך ועושה היפך רצונו יתברך לגמרי.

והוא מפני שהאמונה הוא מרחוק ואינו נרגש בפנימיות, שאם היתה האמונה מאירה בבחינה פנימית איך יעשה היפך רצונו יתברך לעבור אמרי פיו יתברך? רק להיות שהאמונה היא בבחינת מקיף, על כן יכול להיות דבר והיפוכו.

Source 3 Vekibel HaYehudim 5687, ch. 11

Every person can find parallels to this paradox in their own lives, either in a crude or subtle form. . . .

For example, commercial activity is intended to be a medium through which we can earn a livelihood. This medium must be pure; it should not involve the slightest trace of the prohibitions of falsehood, dishonesty, and the like. . . .

Accordingly, when we ask G-d for help in earning a livelihood, we must first be certain that our business is a pure medium. Furthermore, we need to ensure that this business is a vessel fit to receive blessings, i.e., that it is conducted according to G-d's will. Nevertheless, since faith transcends the level of our conscious processes, we often don't pay sufficient attention to this.

This is what it means that faith requires "nourishing" in order for it to radiate within our consciousness. This was the spiritual role of Moses, the shepherd who nurtured faith, allowing "the righteous" to "live by his faith," so that it is felt with an internal vitality.

והנה בדוגמא כזה יכול כל אחד ואחד למצוא בעצמו אם בגסות ואחד למצוא בעצמו אם בגסות או בדקות... וכמו בעסק משא ומתן, שעסק משא ומתן הוא כלי לפרנסה, וצריך להיות כלי טהורה, והיינו בלי שום נדנוד איסור דשקר וגניבה... אם כן על פרנסה, הרי צריכים לידע על פרנסה, הרי צריכים לידע כלי טהורה, וצריכים להשתדל כלי טהורה, וצריכים להשתדל שיהיה כלי המחזיק ברכה, והיינו שיהיה כפי הכוונה, אמנם להיות שם לבו כל כך.

וזהו שאמונה צריכה פרנסה שהאמונה תאיר בהפנימיות. וזה היה עבודת משה שהיה רועה ומפרנס את האמונה, היינו שיהיה צדיק באמונתו יחיה, שהאמונה תהיה בבחינת חיות פנימי, כי משה המשיך בחינת הדעת בנשמות ישראל.

C. Inspiring Self-Sacrifice

>> The Rebbe

Encouraging the People in Trying Times

The discourse *Vekibel HaYehudim* goes on to state that the designation of Moses as "a shepherd of faith," applies not only to Moses who led the Jews out of Egypt, but also to "the extensions of Moses in all generations," the leaders of the Jewish people in every generation who reinforce the faith of the Jews of their generation, enabling them to internalize their faith.

For example, Mordechai served as "the extension of Moses" in his generation, as reflected in our Sages' statement, "Mordechai in his generation, as Moses in his generation." Even during the time of Haman, when the study of the Torah and the observance of mitzvot required self-sacrifice, Mordechai assembled groups of people to study publicly, in order to strengthen the Jews' faith in G-d and inspire them to stand firm in the study of Torah and the observance of mitzvot

וממשיך בהמאמר, דזה שמשה הוא רעיא מהימנא, הכוונה היא גם לאתפשטותא דמשה שבכל דור³, דראשי אלפי ישראל שבכל דור הם מחזקים את האמונה דישראל (שבדורם), שהאמונה שלהם תהיה בפנימיות. וכמו מרדכי9, דמשה האתפשטותא שהיה שבדורו, כמאמר רז"ל ממרדכי בדורו כמשה בדורו, שגם בזמן גזירת המן, שלימוד התורה וקיום המצוות אז היה קשור עם מסירות נפש, הקהיל קהילות ברבים לחזק את אמונתם של ישראל בהוי' ולעמוד בלימוד התורה וקיום המצוות.

Accepting the Torah During the Ahasuerus Era

Source 4 Vekibel HaYehudim 5687

The verse in the Megillah "the Jews accepted that which they had begun doing" means that now, during the time of exile, they accepted what they had already begun at the giving of the Torah. As the Sages teach (Shabbat 88) on this verse, "they reaccepted now that which they already accepted at the giving of the Torah."

"וְקְבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר הַחֵלּוּ לַצְשׁוֹת" - שֶׁעַתָּה בִּזְמֵן הַגָּלוּת הַם קְבְּלוּ מָה שֶׁהַחֵלוּ כְּכָר בַּזְמֵן שֶׁל מַתַּן תּוֹרָה. וּכְאָמְרָם ז"ל" (שַׁבָּת פּ"ח) עַל פָּסוּק "קִיְמוּ וְקְבְּלוּ הַיְהוּדִים" וכו', שֶׁקִיְמוּ עַתָּה מַה שֶׁקְבְּלוּ כְּכָר בַּזְמֵן שֶׁל מַתַּן תּוֹרָה.

>> The Rebbe

Upside Down

The Rebbe Rayatz points out in his discourse that this seems to be an inconceivable statement. At the giving of the Torah, the Jews were at the highest of spiritual peaks and received the most sublime revelations of G-dliness. This was all on top of the great revelations the Jews were granted before the giving of the Torah: the revelations associated with the Exodus, and particularly those of the splitting of the Red Sea.

In the times of Ahasuerus, by contrast, the Jews were at a nadir. Every exile entails a concealment of G-dliness, following the paradigm of the Egyptian exile, of which it is written, "They did not listen to Moses because of their dwindled spirits and hard toil." Similarly, all subsequent exiles present various challenges with regard to the observance of the Torah and its mitzvot. During the time of Haman there was a particularly great concealment, and the very lives of the Jewish people were endangered.

Nevertheless, at Sinai when the Jews were at their apex they only experienced the "beginning." Specifically at the time of Haman's decree, when they hit their absolute nadir, they "accepted" what they had begun at Sinai.

.14 וארא ו, ט

ומדייק בהמאמר, שלכאורה הוא דבר פלא¹², דבמתן תורה היו ישראל בתכלית העילוי, והיה אז אצלם גילוי אלקות בדרגא הכי נעלית [דנוסף לזה שגם קודם מתן תורה היו גילויים נעלים ביותר, הגילוי שהיה ביציאת מצרים ובפרט בקריעת ים סוף, הנה הגילוי שהיה בשעת מתן תורה היה גילוי נעלה עוד יותר],

ובימי אחשורוש היו ישראל בתכלית הירידה, דנוסף לההעלם וההסתר שבכל גלות [דכל גלות הוא בדוגמת גלות מצרים¹, וכמו שבגלות מצרים כתיב¹ ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה, על דרך זה הוא בכל גלות, שישנם כמה נסיונות בקיום התורה והמצוות], הנה אז (בזמן גזירת המן) היה ההעלם וההסתר עוד יותר, ואף על פי כן, בזמן מתן תורה, כשהיו ישראל בתכלית העילוי, היתה רק ההתחלה (החלו לעשות), ובזמן גזירת המן, כשהיו בתכלית השפלות, אז המן, כשהיו בתכלית השפלות, אז דוקא קבלו מה שהחלו במתן תורה.

Self-Sacrifice - The Real Deal

The discourse continues, explaining that at the time of Haman's decree, the Jewish people's observance of Torah and mitzvot was inspired by absolute self-sacrifice. They exhibited self-sacrifice in not renouncing G-d and the Torah, because, as explained in Torah Or, they would have been spared had they forsaken their faith. For the decree was issued only against the Jews, i.e., those who held firm to their faith. Nevertheless, the thought of renouncing their faith did not occur to them.

Moreover, they exhibited self-sacrifice in the observance of Torah and mitzvot, to the extent that they gathered publicly to study Torah with self-sacrifice. It was Mordechai, the Moses of the generation, who inspired this self-sacrifice.

On this basis, we can understand the verse "The Jews accepted what they had already begun." The giving of the Torah was merely a beginning, and the full acceptance came at the time of Haman's decree. For their practical expression of self-sacrifice in their observance of Torah and mitzvot elevated them - in this regard - to a level higher than that experienced at the giving of the Torah. This is why the complete acceptance, "the Jews accepted," took place at this time.

ומבאר בזה, דבזמן הגזירה, היה קיום התורה ומצוות שלהם במסירות נפש. דנוסף לזה שהיתה להם מסירות נפש שלא לכפור חס ושלום, כמבואר בתורה אור15, שבאם היו ממירים דתם לא היו עושים להם כלום. כי הגזירה היתה רק על היהודים, ואף על פי כן לא עלתה על דעתם מחשבת חוץ חס ושלום, היתה להם מסירות נפש גם על קיום התורה ומצוות 16, ועד שהקהילו קהילות ברבים ללמוד תורה במסירות נפש"ג, והתעוררות המסירות נפש שלהם היתה על ידי מרדכי היהודי, משה שבדורו.

וזהו וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, דבמתן תורה היתה רק ההתחלה ובזמן גזירת המן היתה הקבלה, כי על ידי שהיתה להם אז מסירות נפש בפועל על תורה ומצוות נתעלו בענין זה למדריגה נעלית יותר מכמו שהיו בזמן מתן תורה, ולכן אז דוקא היתה הקבלה, וקבל היהודים.

Being Crushed Reveals the Soul's Light

After explaining at length how Moses and subsequent Jewish leaders nourish the faith of the Jewish people, the discourse then continues to explain the phrase, "crushed for the lamp." During the time of exile, when we are all broken and distressed, "crushed," we reach the "lamp," the essential source of the light.

ולאחרי שמבאר בארוכה שמשה ואתפשטותא דיליה שבכל דרא מחזקים ואתפשטותא דישראל, מבאר¹⁸ דיוק לשון את האמונה דישראל, מבאר¹⁸ דיוק לשון הכתוב שמן גו' כתית למאור (למאור ולא להאיר), שבזמן הגלות, שכל אחד ואחד הוא נשבר ונדכא, כתית, על ידי זה מגיעים למאור (העצם) שממנו נמצא האור.

D. An Alternative Crush

>> The Rebbe

Even when the Jews are living in a state of material and spiritual prosperity, and their observance of Torah and mitzvot is in the most complete and joyous form, they can still feel "crushed."

The very fact that the Divine presence isn't openly revealed while we are in exile causes a feeling of "crushed." The very identity of every Jew is Divine revelation, so when the Divine light is in exile, we are broken and shaken, "crushed." This is what the Sages taught, "For whoever did not merit to have the Holy Temple built in their time, it is considered it as if it was destroyed in their time."

Two Levels of "Crushed"

There are two paths of "crushed" that lead to "the lamp":

The first path is when the Jewish people are being crushed by decrees against Torah study and mitzvah observance, as they were at the time the Rebbe Rayatz delivered this discourse. Their self-sacrifice leads them to "the lamp."

וענין הכתישה שבזמן הגלות הוא גם כאשר ישראל נמצאים במצב של הרחבה והרווחה, ואפילו ברוחניות, שקיום התורה ומצוות שלהם הוא בתכלית השלימות וההידור ומתוך שמחה וטוב לבב. שזה גופא שהחיות האלקי אינו נראה בגלוי, שבזמן הגלות כתיב אותותינו לא ראינו וגו', הרי זה פועל ענין הכתישה אצל ישראל. כי מכיון שעצם מציאותו ותוקף מציאותו של כל אחד ואחד מישראל הוא גילוי אלקות, הרי בשעה שאין האור האלקי נראה בגלות, הוא לגמרי שבור ומזועזע... בחינת כתית, וכמו שאמרו רז"ל" כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו הרי זה כאילו נחרב בימיו. [מהנחה בלתי מוגהת].

ויש לומר בנוגע כתית למאור - שעל ידי הענין דכתית שבזמן הגלות מגיעים להמאור, דשני ענינים בזה. א) כשישראל נמצאים במצב של כתית מצד זה שישנם גזירות על קיום התורה ומצוות (כמו שהיה בזמן אמירת המאמר), ועל ידי זה מגיעים להמאור על ידי המסירות נפש שלהם. There is, however, another dimension to the phrase "crushed for the lamp": Even when the Jews are living in a state of prosperity, both in a material and spiritual sense, the very fact that they are in exile leads them to a state of "crushed." Through this crushed state, they reach "the lamp."

ב) ועוד ענין בכתית למאור, שגם כשישראל נמצאים במצב של הרחבה, הרחבה בגשמיות וגם הרחבה ברוחניות, אלא שהם נמצאים בגלות... ועל ידי הכתית דישראל מזה שנמצאים בגלות, מגיעים להמאור.

An Ailing Soul

The Hebrew word for "sick," *choleh* has the numerical value of 49. There are 50 "gates of understanding," so choleh alludes to a person who has attained 49 of these gates and is lacking merely the fiftieth. They aren't content with this achievement, and feel "sick" with yearning for the revelation of G-dliness.

Moses was lacking only a little in his understanding of G-d. He achieved 49 of the 50 gates during his lifetime, but only on the day of his death was the 50th level revealed to him, as he stood on Mt. Nevo, which is an acronym for nun bo, "50 in him."

The third Chabad Rebbe, the Tzemach Tzedek, famously writes:

We would hear from our teacher and master (i.e., the first Chabad Rebbe, the Alter Rebbe): "I do not want anything. I do not want Your Gan Eden. I do not want Your World to Come. I want nothing else but You Yourself."

ועל דרך הידוע שחולה בגימטריא מ"ט, שגם כשמשיג מ"ט שערי בינה אלא שחסר לו שער הנו"ן, הוא חולה²⁰.

וכמו משה רבינו שכתוב בו¹²
"ותחסרהו מעט מאלקים" לפי
שניתנו לו רק מ"ט שערי בינה, ורק
ביום פטירתו, כשעלה על הר נבו,
נתגלה לו שער הנו"ן, וזהו נבו ראשי
תיבות נו"ן בו... [מהנחה בלתי מוגהת].

וידוע מה שכתב הצמח צדק²² שהיה נשמע ממורינו ורבינו נשמתו עדן - אדמו"ר הזקן - איך וויל זע גאָר ניסט איך וויל ניט דאיין ג"ע איך וויל ניט דאיין עוה"ב כו' איך וויל מער ניט דאיין עוה"ב כו' איך וויל מער ניט אַז דיך אַליין. {איני רוצה מאומה, איני רוצה בגן העדן שלך, איני רוצה בעולם הבא שלך כו', איני רוצה אלא בך לבדך.

Within Everyone's Ability

The fact that the Alter Rebbe made such a statement—and as inferred from the expression "we would hear," he would say this regularly—and the fact that the Tzemach Tzedek publicized it, endows each and every Jew with the potential to have a similar desire. Our most basic desire can be for the revelation of G-d's essence.

Moreover, this desire can be so powerful that when such a revelation is absent - and especially in the time of exile when we are lacking even the revelation that existed in the time of the Holy Temple - we are "crushed." We request three times - or more - every day, "may our eyes behold Your return to Zion in mercy," i.e., that there be a revelation of G-dliness, a revelation of G-d's essence.

This is the meaning of the phrase "crushed for the lamp." The feeling of being "crushed" that stems from our being in exile brings us to "the lamp." For the desire of every Jew for the revelation of G-dliness – and the fact that this desire affects the very essence of their being, causing them to feel broken and "crushed" in the time of exile when there is no revelation of G-dliness – is an expression of the essence of the soul, the soul's "lamp." The connection shared with G-d at this level is essential in nature, (i.e., it is not a bond between two different entities, but a single existential union).

ועל ידי שהיה נשמע לשון זה מאדמו"ר הזקן [דפירוש היה נשמע הוא שזה היה לא רק בזמנים מיוחדים אלא שזה היה דבר הרגיל], ובפרט לאחרי שנתפרסם זה על ידי הצמח צדק, ניתן הכח לכל אחד ואחד מישראל שעיקר רצונו יהיה גילוי העצמות, ועד כדי כך, שכשאין מאיר גילוי זה, ומכל שכן בזמן הגלות שאין מאיר אפילו הגילוי (גילוי אור) שהיה בזמן הבית, הוא במצב דכתית, ומבקש ג' פעמים בכל יום או יותר ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים, שאז יהיה גילוי אלקות ועד לגילוי העצמות.

וזהו כתית למאור, שעל ידי
הענין דכתית מזה שנמצאים
בגלות מגיעים להמאור, כי זה
שהרצון דכל אחד מישראל
הוא גילוי אלקות ועד שזה נוגע
לעצם מציאותו [שלכן הוא נשבר
לעצם מציאותו [שלכן הוא נשבר
ונדכא (כתית) מזה שבזמן הגלות
לא יש גילוי אלקות] הוא מצד
עצם הנשמה, מאור שבנשמה,
שהתקשרותה באלקות היא
התקשרות עצמית.

"Crushed" When it is Good - The Endeavor of Shlichus

This work leads to unity among the Jewish people. For as previously explained, the Hebrew for command, *tzivui*, is related to the word *tzavta*, which means "connection," or "bond." This unity is reached through working in the mission of our leader, the Moses of our generation, the Rebbe Rayatz, to bring all of Israel closer to the observance of Torah and mitzvot, by revealing the inner light within them, until they become an eternal, unwavering flame.

Through this work, we will merit very soon the kindling of the lights in the Holy Temple, with the true and complete redemption, when there will be a revelation of divinity. Such a revelation already occurred to some degree during the giving of the Torah, and it will happen again very soon with the coming of our righteous Messiah.

ועל ידי עבודה זו פועל אחדות בבני ישראל, תצוה את בני ישראל מלשון צוותא וחיבור, והוא על ידי העבודה בשליחותו של משה רבינו שבדורנו, כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו, לקרב את כל ישראל לקיום התורה ומצוות על ידי גילוי בחינת המאור שבהם, ועד שיהיו נר תמיד, באופן נצחי בלי שינויים.

ועל ידי עבודה זו זוכים בקרוב ממש להדלקת הנרות בבית המקדש, בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיה גילוי אלקות, וכבר היה לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה²³, וכן יהיה בקרוב ממש בביאת משיח צדקנו. [מהנחה בלתי מוגהת].

מאמר דיבור המתחיל "ואתה תצוה" תשמ"א, יצא לאור בקונטרס פורים-קטן - תשנ"ב